

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl.,
1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhia:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr.,
1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 fr., 1/2 an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cismădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 20 Februarie st. v.

Nu mai încap încă, că și creditele ce se cer delegaților au să se voteze și încă fără mult șgomot. Are să se voteze și septenatul, așa după-cum îl cere Bismarck. Creditele votate de camerele franceze, belgiane, elvețiene, române, oare să le mai menționăm?

Dar', este bine să ni le împropietăm toate aceste, în toate zilele, în memorie, ca să nu le perdem din evidență. Mai ales trebuie să ni le împropietăm în memorie, când scirile despre eventualitatea unui război în perspectiva cea mai de aproape, ori cât se desavuează, nu vor să amuțescă; când susținerea neutralității belgiane în cas de un conflict germano-francez e trasă la îndoială; când în Polonia rusească un Gurco este denumit comandant al unei armate; când Muntenegruul stă gata să saie în luptă; când în fine din Bulgaria se telegrafează, că rebelii au pus mâna pe citadela Silistrei și că alte septe garnisoane ar fi ridicat flamura rebeliunii.

Poate că toate acestea nu sunt presemnele unei crize imediate. Însă chiar așa dacă ar fi, nu sunt nisece fenomene indiferente. Ele ne spun, cu voce destul de puternică, că terenul de sub picioarele Europeanilor, în cea mai mare parte, este vulcanic și tot ce nu se poate scie încă este, că nu se poate determina locul și timpul, unde și când exploziunea are să se întâmple mai dintâiu.

Și în timpuri atât de serioase, compatrioții maghiari, nu află pentru dînșii ocupațiune mai potrivită, decât de a jigni pe compatrioții lor de altă naționalitate în sentimentele lor cele mai nobile și mai sublimite.

Lasă că s'au apucat, cu așa numitele reuniuni de „cultură“, să facă ceea-ce este imposibil, să facă din zece milioane de cetățeni ungurești, cetățeni maghiari, ei adevărați compatrioții maghiari, mai au și

îndrăzneala de a imputa compatrioților lor nemaghiari lipsa de patriotism.

Dacă maghiarizarea pentru dînșii sau maghiarismul este una cu patriotismul, este o greșeală foarte mare. Compatrioții maghiari trec preste toate marginile, când denunță pe compatrioții lor de rei patrioți și patria lor, de ceea-ce în realitate nu este.

Aflându-se odată pe clina aceasta să ne mai mirăm de consecuențele ulterioare?

Alți oameni, în locul lor, ținând cont de împregiurările cele critice, care se ivesc din toate părțile ar căuta din toate puterile să-și asigure simpatiile tuturor compatrioților nemaghiari, ear' patria să o prezente unită și tare în afară.

Se vede că dînșii trebuința aceasta nu o simt.

Și cum să o și simtă, când ei se cred că sunt atât de puternici, încât singuri pot da pept cu toată lumea ce-i împresoară, atât în patria mai îngustă a statului unguresc, cât și în cea mai largă, în monarhia austro-ungară și în fine și cu celealte afară de monarhie.

Se pregătesc la Budapesta, la Dobrița, la Oradea-mare, la Cluj până și la Brașov festivități naționale pentru cei căduți jertfe ale rebeliunii la 15 Martie 1848.

Ce fel de festivități sunt aceste?

Dacă înainte de aceasta cu treizeci și opt sau treizeci și nouă de ani ar mai fi stat cineva la îndoială asupra însemnătății zilei acesteia, astăzi aceasta nu se mai poate. Campionii libertății de odinioară s'au desvilit și se ved, că în cazul cel mai favorabil pentru dînșii, sunt nisece egoști în superlativ. Egoști, cari vor libertatea, însă numai pentru dînșii; pentru alții numai cu prețul lăpădării de sine, sau al renegării, ceea-ce este identic cu moartea națională.

Și în timpuri de tot normale și astfel de festivități trebuie bine cumpenite,

dacă au să se insceneze, sau să li se dea pace. Compatrioții maghiari știu prea bine, că festivitățile de felul acesta pot produce resens la popoarele nemaghiare de pe teritoriul Ungariei.

Sunt încă destui în viață, cari au trăit în timpurile acele de tristă aducere aminte. Aceia ne spun cum campionii „libertății“ inauguraseră libertatea proclamată de dînșii cu spânzurători ridicată pe toate dealurile. Astfel de reminiscențe triste fără leac de contra-pond, în timpuri mai mișcate pot fi primejdioase.

Este de mirat, că compatrioții maghiari la lucruri de aceste nu se gândesc.

Dar', aide de, să fie cele duse mai în urmă presupuneri neîntemeiate, ajunge dacă jignesc pe toți câți atunci luptau contra Maghiarilor pentru libertatea proprie, care era egală cu asigurarea existenței.

Dacă însă compatrioții maghiari, de jignirea compatrioților lor nu țin seamă, ar trebui să țină de ceea-ce foarte bine li-o spune renumitul economist Schäffle, care dice, că festivitățile aceste precum și revanșul contra Rușilor, este îndreptat și în contra împăratului și regelui lor.

Și cum să mai țină ei seamă de ceva, când foile lor au dus-o așa departe, de iau notiță atâtău despre bună aflarea lui Kossuth și numai în linia a doua și a treia despre Împăratul și Regele Francisc Iosif I și despre Curtea Lui.

Cu toate aceste, eată chiar și cu toate aceste noi nu am dice nici un cuvânt în materia aceasta, când am vedea pe compatrioții maghiari mai indulgenți și când am vedea, că precum începem noi de ei cu 15 Martie al lor, încep și ei de 3/15 Maiu al nostru.

Vitejii nostri compatrioți maghiari însă de astfel de „glume“ nu vor să scie. Ei se „mulțumesc“, chiar și în timpurile serioase, după-cum se croiesc acum, să îmboldească mereu în compatrioții lor nemaghiari, se mulțumesc a-i trimite pe acestia acolo, unde e greu; ear' ei să se

asigure cu garnisoane din oamenii lor, contra naționalităților, pe care vor să le absoarbă, și de care se tem să nu fie ei absorbiți.

Așa e ușor apoi a fi viteaz și politic totodată.

Nouă să nu ne fie cu supărare astfel de aspirațiuni fricoase. Își au și ele noima lor, pe care numai mai târziu o vom pute înțelege.

Ruptura negociărilor ungaro-croate.

Deputațiunea regnicolară ungară și croată, după-cum cetim în ziarele din Budapesta, și-a terminat în 2 l.c.n. discuțiunile confidențiale. Deși în decursul conferențelor s'a stabilit între ambele deputațiuni relativ la mai multe puncte o înțelegere deplină, relativ la alte puncte cel puțin o apropiere considerabilă, totuși în ceștiunea cea mai importantă — în ceștiunea limbei — au rămas diferențe atât de esențiale, încât n'au mai putut fi aplanate. După-ce s'a fost constatat din ambele părți, că și continuarea negociărilor nu oferă șanse pentru aplanarea diferențelor acestora, președintele a declarat negociările de terminate, exprimându-și părerea de rău pentru neîmbutirea lor. Vineria viitoare va avea loc o ședință finală formală, în care se va autentica un proces verbal scurt, ce constată neîmbutirea negociărilor. Din partea guvernului au fost de față în ședința din urmă a deputațiunilor: ministrul-preșident Tisza, ministrii Bedekovich, Széchényi, Baross și banul Khuen-Héderváry.

Gloatele.

Ministrul de honveți, în scopul de a câștiga informațiuni exacte în ceea-ce privește designarea indivișilor de ofițeri la gloate, a provocat pe toți comiții supremi, încă înainte de a eda „instrucțiunile privitoare la gloate“, să facă liste despre indivișii care ei îi cred de apti pentru ocuparea funcțiunii de ofițer la gloate. Nu mult după aceasta — când instrucțiunea era deja publicată — au fost provocate orașele cu municipii a conserie pe toți aceia, cari aspirează de bună voie la rangul unui ofițer la gloate.

După-ce în listele, care le-au așternut comiții supremi, nu sunt induși acei indiviși care aspirează de bună voie, ear' în înțelesul ordinațiunii ei nici că au putut fi induși în liste;

Foița „Tribunei“.

Din seara de Crăciun.

(Urmare.)

XXXI.

Sus în prundul mării d'albe
Sîntu-mi nouă năvodari,
Năvodari meșteri mai mari.
Și 'mpletesc năvoade verzi.
Le 'mpletiră, le gătiră,
Jos spre mare le-aruncară
Și nimica nu vînară.
Le 'mpletiră-a doua oară,
Le 'mpletiră, le gătiră,
Jos spre mare le-aruncară
Și nimica nu vînară.
Le 'mpletiră-a treia oară,
Le 'mpletiră, le gătiră,
Jos spre mare le-aruncară
Și vînară-un puil de Iudă
Și-l băteau și-l chinuiau;
Venî mama puilului,
Mai departe 'ngenunchiînd,
Mai deaproape cuvîntînd
Și din graiu așa grăia:
— Ce chinuîți puilul meu,
Că nu scie să vă spună,
Cînd e coada veacului,
Sfîrșitul pămîntului?
Atunci coada veacului,
Sfîrșitul pămîntului,
Cînd va da ficuțu 'n taică
Și ficuța va da 'n maică.

Astfel de colinde de năvodari se vede, că există în toate părțile locuite de Români și în toate ne întâlnim cu „Iuda și puilul Iudei“, care ni se prezintă ca fiind spurcate, ca dihanii de mare, pe cari năvodarii le bat și le chinuesc. Este o credință de tot curioasă aceasta la poporul nostru. (Cumpără colindele de năvodari din colecțiunea dlui G. Dem. Teoderescu, pagina 94—96.)

XXXII.

Cam din seara de Crăciun
Și din neaptea de Crăciun,
De cînd Domnul a născut
Și pămîntul a făcut,
Cerul sus 'l-a ridicat,
În patru sulii răzimat,
Patru stîlpuri de argint
Și de aur până 'n brâu
Și frumos 'l-a podobit
Tot cu stele mărunțele
Și cu doi lueferei
Și cu luna cu lumina,
Soarele cu rațele.
Una rață unde rață?
Sus în vîrșă munților,
În coardele strungilor.
Una rață unde rață?
Sus în crucea bradului.
Una rață unde rață?
Jos în crucea de fereastă.
Rămăi gazdă sănătoasă!

XXXIII.

Scoală, gazdă, nu dormi,
Că nu-i vreme de-a dormi,

Că-i vreme de-a pomeni!
Cocoși negri au cântat,
Zori d'albe s'au revărsat.
Printre zori soare răsare,
Tot un soare cu trei rațe.
Una rață unde rață?
Jos pe șes cu holde verzi.
Una rață unde rață?
Sus la vîrșă munților,
În coardele strungilor.
Una rață unde rață?
Jos în cruce de fereastră!
Fii veselă, gazda noastră,
C'o ferie rasă 'n masă,*)
Rămăi gazdă sănătoasă!

Aceste două colinde sînt un fel de bineventare de ziua Crăciunului. Fiindcă prima amintesc despre facerea lumii, ear' a doua este așa dicînd numai o variantă a celei dintâiu, le-am înșirat pe amîndouă aici între cele religioase.

Colindele următoare, deși ne reamintesc lucruri religioase, sînt mai mult numai nisece versuri de laudă pentru casele, în cari se cântă.

XXXIV.

Cest drum bun te-ai veselit
Și 'n casă 'ți-ai podobit,
Tins-ai masă de mătășă!
Dar' la masă cine șede?
Șede Domnul Dumneșu
Și cu Iuon Sântion.

*) Români din părțile aceste nu dic nici odată pe masă, ci „în masă“.

Grăi Domnul Dumneșu
Cătră Iuon Sântion:
— Măi, Iuone Sântioane!
Mergi în câmpii raiului
Și-adu floarea grăului
Și mirosul mirului,
Să cinstim pe-acest domn bun,
C'asa-i legea la Crăciun!

XXXV.

Acest domn cu doamnă-sa
De mici prunci iubitu-s'au,
Dacă mari crescutu-mi-au,
Amîndoi lătu-s'au.
Dumneșu de dragul lor,
Crescî măr în curtea lor,
Crescî măr și crescî pîr,
La stavila patului
Crescî crucea bradului,
La căpătîiu un gutîiu.
Dumneșu de dragul lor
Tăia măr și tăia pîr
Și făcî biserică.
Nu s'ajunse d'altarul
Și tăia și gutîiul
Și făcî altarul!

Toate colindele se încheie cu versurile aceste:

Rămăi gazdă sănătoasă!
sau: Fii veselă gazda noastră
C'o ferie rasă 'n masă!
sau: Noi de-aicia ne sculăm
Și Domnului ne 'nchinăm!

(Va urma.)

S. Albina.

din conscripțiunile orașelor însă ministrul a putut dobândi convingerea, că numărul aspiranților e foarte mare, a aflat el de lipsă, de a da publicului deslușirea de lipsă. Aceste deslușiri sunt cuprinse în ordinațiunea ministrului de honveți ddtó 1 Martie n. numărul presidia 1240. Acestei ordinațiuni este acasă și o publicațiune. Extragem din ordinațiune următoarele:

În ordinațiune se dice, că ministrul de honveți s'a aflat îndemnat, a provoca pe acei cetățeni ce aspirează la rangul unui ofițer la gloate pe calea unei publicațiuni generale. Această publicațiune se va trimite cel puțin într-un exemplar fiesce-cărui cerc și fiesce-cărui oraș. Conscripția e de a se efectui cu folosința coalelor tabelare alăturate publicațiunilor în mai multe exemplare, și e de a se termina în cel mai scurt timp, ear' tablele de conscripție sunt de a se trimite cel mult până în 20 Martie n. direct ministrului de honveți. Aceste table de conscripție stau sub responsabilitatea personală a comiților supremi, a guvernorului din Fiume și a primarilor superiori ai orașelor. „Reversele“ ce sunt de a se așterne în înțelesul publicațiunii din partea aspiranților ce sunt numai de 19 ani, mai departe certificatele de eșire, care sunt de a se așterne din partea acelor ofițeri, care fără de a servi la honveți, au eșit direct din armata comună, sunt de a se alătura tabelelor de conscripție. Față cu urgența afacerii referitor la cei ce aspirează la rangul unui ofițer la gloate, este de a se trimite tuturor orașelor reg. ung. libere precum și orașelor cu municipii o dispoziție separată.

Cetățenii ce au aspirațiuni de a deveni ofițeri la gloate, sunt de a se provoca cu stăruință: că cu considerarea dispozițiilor ce sunt cuprinse în „publicațiuni“ au ei plăcere de a concura la rangul unui ofițer la gloate. Conscripții mai au de a dovedi studiile care le-au absolvat. Din partea acelor concurenți, la cari reese din poziția socială ce o ocupă, că au trebuit să aibă oareși-care calificație precum și din partea fostilor ofițeri și cadeți, nu e de lipsă dovedirea studiilor absolvate. Aceia, care s'au înscris pentru frecuentarea cursului de învățământ pentru aspiranții de ofițeri la gloate, mai au încă de a se exprima, că doresc ei a lua parte la cursul întâiu ce se va începe cu 12 Aprilie n. sau la cursul al doilea ce se va începe cu 6 Maiu n. și în care stațiune de honveți doresc ca să participe la cursul amintit? Aici se face observarea, că pentru cavalerie numai un curs este pus în vedere, la cas însă, când s'ar ivi lipsa pentru înființarea unui nou curs, se va înființa și acesta. Dorinței celor interesați 'i-se va da ascultare pe cât permit dispozițiunile cuprinse în publicațiune. Aceste declarații sunt de a se trimite din partea orașelor direct ministrului de honveți cel mult până în 20 Martie n. a. c. În înțelesul dispozițiilor legale este de a se ordona, ca din partea autorităților să se dea o expertisă, încât sunt vrednici concurenții a fi ofițeri la gloate judecând după poziția lor socială, după purtarea lor morală și după vază generală, de care ei se bucură. După-ce acei învățători, care sunt amintiți în §-ul 6 al articolului XXXIX. al legii de recrutare din anul 1882, și cari stând acum în etatea de a fi obligați la gloate, eventual s'au insinuat sau se vor insinua pentru frecuentarea unui curs de învățământ pentru aspiranții de ofițeri la gloate, ear' fiind ei ocupați prin funcțiunea lor, nu pot să iee parte nici la cursul întâiu și nici la al doilea, pentru acești învățători se va înființa un nou curs pe timpul ferilor școlare. Aceste cursuri se vor înființa însă numai atunci, când întregirea corpului ofițeresc de gloate, precum și numărul aspiranților vor permite înființarea acestui curs.

Acest favor se extinde și asupra profesorilor ce sunt angajați la institutele publice și au dorința de a fi ofițeri la gloate. În sfârșit se ordonează încă odată răspândirea publicațiunii și pentru accelerarea conscripției.

Din publicațiunea alăturată dispoziției ministeriale extragem punctul cel mai marcant pentru aspiranți:

Datele ce sunt de a se așterne la concurență. Din partea aspiranților sunt de a se da următoarele date: 1 Numele. 2. Anul născerii. 3. Domiciliul permanent și indigenatul. 4. Studii absolvente. 5. Poziția civilă și ocupațiunea. 6. Cunoștința limbilor. 7. Dorința de a fi împărțit la infanteria sau cavaleria gloateilor. 8. Prezentarea pentru ascultarea cursului pentru aspiranții de ofițeri la gloate, cu precizarea perioadelor și a stațiunii de honveți. 9. O eventuală dorință privitoare la împărțirea la un corp de gloate sau o eventuală întrebuințare specială. Fostii militari mai au de a preciza: 10 Anul asertării. 11. Rangul militar ocupat mai în urmă, încât e posibil și ziua înaintării. 12. Specia armiei, la care a servit reflectantul. 13.

Anul eșirii din armată. 14. Eventualul războiu, la care au luat parte, în sfârșit 15. Fostii ofițeri și substituții de ofițeri din armata comună, au de a așterne cu prilegiul prezentării lor „certificatul de eșire“ în original ori în duplicat legitimat. Acest document li-se va returna la timpul seu.

Biserica în serviciul „kultur-egylet“-ului.

(Urmare.)

IV. Comitatul Solnoc-Dobâca.

Pe teritoriul acestui comitat în cele mai multe părți e foarte mare pericolul de naționalitate din cauză, că Maghiarii sunt puțini și neputincioși. În comitat se află cu totul în număr rotund 150,000 locuitori ce vorbesc limba română și față cu acestia populațiunea maghiară, rom.-cat. și reformați la oaltă, de abia trece peste 30,000 suflete. E mare pericolul mai ales pe teritoriul cercurilor Ciachi-Gărbăului, Dejului, Uioarei, Ilondei și Tiotisului, în care se află o mulțime de biserici maghiare slabe, care fără ajutor grabnic sunt aproape de perire. Însemn următoarele:

1. Șimbör, pe teritoriul cercului Tiotisului. Față cu 452 ce vorbesc limba română sunt cu totul 167 Maghiari; dintre acestia sunt 28 rom.-cat., 16 isr. și 125 reformați. E neapărat de lipsă zidirea unei noue scoale și spre acest scop sunt a se licuda odată pentru totdeauna 300 floreni.

2. Bozieș, tot pe teritoriul cercului Tiotisului, între 304 ce vorbesc limba română trăesc 200 Maghiari reformați de tot sëraci. Scoala nu cuprinde nici jumătate din obligații la școală și de altminterlea nu e cu nimic provădută. Pentru lărgirea și ajustarea scoalei sunt a se licuda odată pentru totdeauna 300 fl. Leafa învățătorului e de 49 fl. Ar fi a se îmbunătăți cu cel puțin 100 fl. Jumătate din aceasta asigurază districtul.

3. Sân-Martin, pe teritoriul aceluiași cerc. Ce e drept cei ce vorbesc limba română sunt numai 254 față cu 400 Maghiari, dar' având ei școală înfloritoare, cuceresc în mare măsură, în vreme-ce școala maghiară nu poate cuprinde nici a patra parte (61) a obligațiilor la școală. Pentru lărgirea sale de învățământ sunt a se asigna odată pentru totdeauna 300 fl., pentru-că altcum maghiarimea pierde din cauza lipsei instrucțiunii.

4. Sân-Margita, pe teritoriul cercului Dejului. Între 877 gr.-cat., sunt numai 290 Maghiari, și anume 17 rom.-cat., 49 isr. și ceilalți reformați. Numărul obligațiilor la școală Magh. trece peste 40, dar' localul pentru școală e insuficient. Pentru lărgirea aceuia sunt de lipsă odată pentru totdeauna 300 fl. Leafa învățătorului e de 23 fl. 65 cr. E de a se îmbunătăți cel puțin cu un ajutor anual de 100 fl., ca să nu peară de foamă învățătorul. Jumătate acopere districtul!

5. Ilioșva, pe teritoriul cercului Becleanului. Între 380 ce vorbesc limba română sunt 187 Maghiari, și anume 47 rom.-cat., și 140 reformați. Stațiunea preotească e de mult vacantă, fiindcă dotațiunea e numai de 200 fl. Proprietarii de acolo și districtul meu bisericesc 'și-au unit puterile spre organizarea stațiunii de preot-învățător, și aceasta e deja asigurată. E însă neapărat de lipsă să se zidească o școală și spre acest scop sunt a se licuda odată pentru totdeauna 300 fl.

6. Puienu, pe teritoriul cercului Tiotisului. Sunt 177 ce vorbesc limba română și tot cam atâția Maghiari, dar' sunt atât de săraci, că din propria lor putere nu sunt în stare să-și susțină școala. Leafa preotului e de 200 fl., a învățătorului de 38 fl. Aceste două stațiuni sunt a se împreuna și a se organiza stațiune de preot-învățător cu un ajutor permanent de 100 fl. Jumătate din această sumă licuidează districtul. Pentru zidirea scoalei sunt a se licuda 300 fl. Numărul obligațiilor la școală maghiari e 24.

7. Icloșel (Iclodul-mic), pe teritoriul cercului Uioarei. Între 273 ce vorbesc limba română sunt 97 Maghiari și dintr'acestia sunt 13 rom.-cat. și 84 reformați. Numărul obligațiilor la școală e 15. Zelosul învățător instruează în propria sa locuință îngustă, nu numai copii maghiari, dar' și valahi (oláh) pentru o leafă de 57 fl. Pe seama lui e a se licuda un ajutor permanent de 100 fl. și pentru neapărata clădire a scoalei odată pentru totdeauna 300 fl. Jumătate din ajutorul permanent asignează districtul.

8. Checiud, pe teritoriul cercului Uioarei. Odinioară era acolo o înfloritoare biserică matră, dar' dela 1879 încoace nu există nici popă nici dascăl. Numărul Maghiarilor ce au perit de prezent e numai 70 între 559 ce vorbesc limba română. Casa parochială trebuie prefăcută în

școală și locuință învățătoarească cu 300 fl. Leafa învățătorului ce se va înstitui se acopere până la suma de 150 fl. prin venitul din nemiscătoare; ar fi a se întregi cu un ajutor permanent de 160 fl. Jumătate din această sumă dă districtul.

9. Sălicica, pe teritoriul cercului Dejului. Între 300 ce vorbesc limba română trăesc 85 Maghiari reformați și 29 Ovrei. Numărul obligațiilor la școală e 16. Districtul a organizat stațiune învățătoarească, dar' școală nu este: sub acest titlu sunt a se licuda odată pentru totdeauna 300 fl.

10. Luna (Kendi-Lona), pe teritoriul cercului Gherlei. Între 530 ce vorbesc limba română sunt 400 Maghiari reformați, al căror patron e curtea doamnei contesei Teleki Miksa. Cu ajutorul acesteia se zidește acum o școală nouă. Sub titlul acoperirii cheltuielilor se mai pretind a se licuda odată pentru totdeauna 300 fl. Leafa învățătorului e de 93 fl.; e de a se îmbunătăți cu un ajutor permanent de 100 fl. Jumătate dă districtul.

11. Nima, pe teritoriul cercului Gherlei. Între 516 ce vorbesc limba română sunt 113 Maghiari reformați. Odinioară era biserică matră, dar' după-ce în urma peririi maghiarimii dotațiunea preotească a ajuns la 95 fl., a devenit deja de mult vacantă. Această puțină dotațiune o primesce acum învățătorul. E de a se întregi cu un ajutor permanent de 100 fl. Numărul obligațiilor la școală e 16. Jumătate din ajutor dă districtul.

12. Orman și Girolt, pe teritoriul cercului Gherlei, imediat una lângă alta. Între 1200 ce vorbesc limba română sunt 138 Maghiari reformați, fără popă și fără dascăl, aproape de perire. Este casă parochială bună și și local de școală. Pentru dotațiunea stațiunii de preot-învățător sunt a se licuda afară de cei 200 fl., pe care îi au, încă 100 fl. Jumătate dă districtul.

13. Suia, pe teritoriul cercului Dejului. Servesce drept centru al celorlalte diaspore maghiare. Asemenea comune sunt Maia, Olpret, Bezded, Cernuc, Osvai, Hămaș, Simisnea și Bogata, în total cu 120 Maghiari săraci. Dotațiunea preotească face 250 fl., preotul e un moșneag de 80 de ani. Deocamdată e a se înstitui un capelan pre lângă el cu un ajutor provisor de 200 fl., care să funcționeze ca preot ambulant și învățător totodată. 100 fl. din acest ajutor acopere districtul. Pentru clădirea locuinței preotesci și învățătoresci sunt a se licuda odată pentru totdeauna 400 fl.

14. Tiocul-de-jos, pe teritoriul cercului Gherlei. Între 207 ce vorbesc limba română sunt 130 Maghiari reformați. Numărul obligațiilor la școală e 28. Pentru clădirea scoalei și a locuinței învățătoresci sunt a se licuda odată pentru totdeauna 300 fl. Dotațiunea învățătoarească e a se întregi cu un ajutor permanent de 100 fl. Jumătate licuidează districtul.

V. Bistrița-Năsăud.

Pe teritoriul acestui comitat sunt între 65,000 ce vorbesc limba română și 22,000 ce vorbesc limba germană cu totul numai 4700 Maghiari, dintre care 2700 sunt rom.-cat. și 2000 reformați. Numărul Ovreilor e în număr rotund 3000, al unitarilor 26. Maghiarimea trăescă împrăsciată în cete mai mici, dar' susținerea ei e asigurată în comune, unde există școală comunală (și de aceste sunt destule.) Trebuie însă ajutor în:

1. Șofalău, pe teritoriul cercului Beșinăului, unde școala confesională nu corespunde de loc scopului. Proporția naționalităților, la prima privire, nu se pare nefavorabilă, pentru-că numărul Maghiarilor e în număr rotund 300 și al Românilor tot atâta. În urma căsătoriilor mixte ce sunt la ordinea zilei maghiarimea scade meren, pentru-că ea foarte ușor se lapădă de naționalitate. Numărul obligațiilor la școală maghiari e 50 și astfel pentru zidirea scoalei sunt neapărat de lipsă 300 fl. odată pentru totdeauna.

(Va urma.)

Reforma învățământului în România.

Proiectul de lege al guvernului.

(Urmare.)

Sunt în proiectul guvernului român multe dispozițiuni după părerea noastră mai mult ori mai puțin greșite, sunt câteva principii, pe care le-am combinate cu toată hotărîrea, dacă ni s'ar cuveni să combatem ori să susținem ceva în materie de legiuire română; dispozițiunile, pe care le socotim greșite, și principiile pe care le-am combinate, nu sunt însă acelea, pe care le combat frații nostri de preste Carpați.

Noi Românii din imperul habsburgic ne deosebim în foarte multe privințe de frații nostri din România. Deosebirile aceste rezultă în mare parte din amestecul de sânge, care s'a făcut în România. Pre când noi, mai ales aici în Ardeal, sîntem rasă curată, care timp de câteva secole nu s'a alterat prin înscrisuri cu elemente străine,

frații nostri tocmai în cele din urmă câteva decenii au asimilat o mulțime de elemente eterogene, dela care au primit calități și defecte, inclinări bune ori rele, pe care noi nu le avem. Numai prin aceasta nu se explică însă toate deosebirile dintre noi și dinșii: cele mai însemnate din ele rezultă din deosebirea de educațiune. Pre când noi din cea mai fragedă vîrstă ne-am deprins cu ordinea, cu o severă disciplină atât în viața privată, cât și în cea publică, ei mai ales în cele din urmă câteva decenii au crescut cum creșce heliotropul sub cerul senin al tropicelor, dezvoltându-se fiesce-care după-cum îi erau aptitudinile.

Aici la noi individul se pierde în societate, și nimeni nu este, nici în viața privată, nici în cea publică, stăpân pe sine însuși, om de capul seu, ci toți, care vor să fie socotiți oameni cum se cade și tolerați, se supun convențiunilor stabilite în societate. Așa de bine ne-am deprins noi cu supunerea aceasta, încât nici că simțim, când ne supunem, că nu cedăm unei impulsii proprii, și foarte adese-ori pentru frații nostri de preste Carpați ar fi un lucru grozav, ceea-ce pentru noi este un lucru ușor, ceva ce de sine se înțelege și nici că s'ar pute să fie altfel.

Aici la noi are omul anumite îndatoriri, pe care trebuie să le împlinească, dacă vrea să nu fie luat în batjocură, respins de toată lumea, în genere, persecutat de societate: nici macar în casa lui nu poate nimeni să facă ceea-ce voiesce el.

În România se căsătorește cine când vrea. Aici la noi omul, care trece o vîrstă oare-care fără-ca să se fi căsătorit se simte genat în societate. Ori-cît de eminente 'i-ar fi altfel calitățile, el nu este om întreg, și mulți privesc la el cu oare-care milă. Căci omul, pentru-ca să fie om deplin, trebuie să poată dice, că-și hrănește familia din roadele muncii lui.

Tot astfel întreaga viață privată a omului e supusă aici la noi unui control social: lumea te prețuesce înainte de toate după-cum trăiesci în casa ta. E om activ, e stringitor, 'și-a agonisit avere, își iubesc copiii, trăiesce bine cu nevasta, ține la rudeniile lui: aceste sunt cele mai frumoase dintre laudele, la care rivnesc oamenii pe aici pe la noi, și foarte adese-ori își calcă pe inimă, ca să merite aceste laude, prin care li-se deschide drum larg în societate.

Ești apoi în viața comună, oamenii deprinși cu disciplina socială sunt cu atât mai accesibili pentru ceea-ce se numește curent general.

Mai ales în viața comună aici la noi omul își pierde toată „libertatea“, toată „independența“, căci rămîne răslet, dacă ține la ele, și pentru mintea noastră nu e nimic mai urit decît a fi răslet, fiindcă nimeni nu te mai întreabă cum stai cu sănătatea, nimeni nu-ți mai dice cu toată gura „bună ziua“, nimeni nu te mai privește cu inima deschisă la casa lui, — ești un om excomunicat, luat la goană. Se uită dar' fiesce-care împregiuril sau mai nainte de a se împrieteni cu cineva, mai nainte de a exprima o părere ori mai nainte de a se angagia în vre-o lucrare, și foarte multe lucruri își impun aceia, care țin să nu intre în conflict cu societatea.

E dar' de sine înțeles, că noi nu prea sîntem accesibili pentru aspirațiunile de libertate ale fraților nostri de preste Carpați, și foarte lesne ni s'ar pute face imputarea, că nu sîntem competenți a ne pronunța, dacă au ori nu dreptate cei ce combat proiectul guvernului din punctul de vedere al libertății.

Noi înțelegem „libertatea“ cu totul altfel: pentru noi „libertate“ va să dică puțința de a face noi toți împreună ceea-ce credem că este potrivit cu interesele noastre de dezvoltare comună, dreptul de a silă pe fiesce-care dintre noi să lucreze potrivit cu vederile noastre, de a-l silă să-și facă datoria așa, cum o înțelegem noi, supunerea numai cătră noi înșine, — un lucru, pe care frații nostri de preste Carpați nici că-l înțeleg, fiindcă e cam de mult acum de când ei n'au simțit ce va să dică supunerea cătră alții.

Dacă ar ave încă sentimentul acesta, ar sci întocmai ca noi să se însuflească pentru cea mai severă disciplină națională și ar înțelege adîncul dispreț, cu care întimpinăm noi pe tot Românul, care nu se supune disciplinei sociale române. Căci n'ar fi cu puțință lucrarea culturală, pe care noi o sîvîrșim în nisce împregiurări atât de grele, dacă n'ar purta fiesce-care sarcina ce 'i-se dă, și încă de mult am fi fost învinși în greaua luptă culturală, pe care o susținem, dacă disciplina n'ar fi făcut din noi un singur trup.

Frații nostri din România s'ar pierde într'o foarte mare amăgire, dacă ar crede, că ei n'au nevoie de o asemenea disciplină, fiindcă n'au cu cine să se lupte în viața lor culturală. Pe cât scim noi, nu s'a încheiat încă între popoarele europene vre-o învoeală, că Românii dela gurile Dunării au să fie scutiți pentru vecii vecilor de

ori-și-ce impunere, că nu mai au să se lupte cu nimeni, fiindcă s'au luptat destul în trecut. — Vor mai ave să se lupte și trebuie să profite de împregiurările favorabile, în care se află, ca să se pregătească pentru luptele, pe care vor avea să le poarte, dacă nu chiar spre a se susține, spre a-și câștiga oare-care înfruntare în lumea aceasta.

Ear' pentru luptă, ba chiar și pentru ori-și-ce lucrare mai întinsă se cer oameni disciplinabili, iubitori de ordine, stăruitori în împlinirea datorilor, mai presus de toate oameni cu tărie de caracter, — tot calități, care numai în tine-rețe și prin ajutorul unei scoli bune se pot câștiga.

Nu ne îndoim dar', că reforma învățămîntului se va face în România pe baza principiilor cuprinse în proiectul prezentat de actualul guvern. Se poate, că nu chiar acum, de sigur însă îndată-ce se va fi limpede situațiunea generală, — ori-și-cine ar fi atunci la putere.

Sciri despre mișcările din Bulgaria.

Rusciuc, 2 Martie n. Se dice că prefectul din Silistra trăia de mult în neînțelegere cu șeful garnisoanei din acel oraș. Acum în urmă prefectul convingându-se de uneltirile sale, tele-grafă la Sofia pentru a cere înlocuirea sa. Nici nu s'au însă răspuns din Sofia și garnisoana se revoltă, declarându-se în contra regenței. Mișcarea pare a fi pregătită de mult timp și în înțelegere cu agitatorii din alte orașe. Se așteaptă dintr'un moment în altul sciri pozitive din alte părți. De aci au plecat toate trupele disponibile. E teamă să nu se întâmple turburări în alte orașe, îndată-ce garnisoanele vor pleca spre Silistra. Garnisoana din Rusciuc e hotărâtă să lupte în contra trupelor din Silistra.

Varna, 2 Martie n. Dl de Nelidoff ar fi declarat guvernului turcesc, că Rusia va rupe imediat relațiile diplomatice cu Poarta îndată-ce dînsa va trimite un comisar în Rumelia.

Sofia, 2 Martie n. Mișcarea din Silistra a produs aci o mare consternație. S'au luat măsurile cele mai energice pentru a se împiedeca lăfșirea ei.

Sofia, 2 Martie n. 7 oare 20 minute seara. „Agence Havas“ comunică: Cătorva ofițeri refugiați în România li-a succedat, spriginii de cătră circa o sută partizani, să aducă garnisoana din Silistra în partea lor și să ocupe fortăreața. Guvernul a trimis numai decât mai multe detașamente de trupe, spre a încuia pe revoltanți în citadelă.

București, 2 Martie, n. 8 oare 15 minute. (Scirea „Agencei Havas“.) Aici circulă faima, că șapte garnisoane, între aceste și garnisoanele din Lom-Palanca, Șumla și Plevna, s'au declarat în contra guvernului.

București, 2 Martie n. „Agence Havas“ comunică: Se crede că garnisoanele împreunate din Varna și Șumla vor sosi mâine dinaintea Silistrei, a cărei garnisoană numără 900 și inclusive rezervisti circa 3000 oameni. Se crede că Șumla se va declara pentru insurecțiune; Varna nu e încă hotărâtă. Probabil, că mișcarea insurecțională se va generaliza.

Roma, 2 Martie n. Aprețările de aci despre afacerea din Silistra, care se atribuie hotărât intrigei rusesci, sînt foarte pesimistice. Există temerea, că Rusia a încins o mreață de revolte preste întreaga Bulgaria și că nu va suferi o eventuală înăbușire a puciului din Silistra.

Londra, 2 Martie n. În cercurile guvernamentale de aici nu sînt cunoscute alte detalii despre evenimentele din Silistra, ceea ce neliniștește pe oameni.

Correspondență particulară

a „Tribunei“.

Budapesta, 1 Martie n. 1887.

(Sfîrșitul iernei, începerea altelei. — Semnele timpului. — O curiozitate literară. — Programul de lucrare al unui ministru. — Dl Tisza și rămașii lui Liszt. — Castelul lui Buda — Delegațiunile. — Ingrijiri serioase.)

Friguroase zile am mai avut în săptămânile trecute. Puneam la cărbuni în sobă și tot țiteam ca un șoricel. Afară la aer liber nu mă trăgea firea să es, căci bătea un vînt pișcător; fîi era de ajuns să faci o plimbare în lungul stradei și, când te întorceai acasă, să ai un guturai de om bătrîn. Acum însă, slavă Domnului! frigul cel aspru a încetat; cu prima zi a lunii Mărtisor s'au ivit și zorile frumoase pe cerul azuriu, ear' oamenii au luat în locul grijilor de baluri, grilele lui.

N'a încetat bine iarna în natură, și începe ear' altă iarnă între oameni: iarna diplomației.

Pe câți îi vezi, pe toți îi auzi vorbind despre politica lumii. Tot întrebări își pun și din întrebări nu mai es. Nouă însă nu ne este dat să le scim toate. Sărmanii oameni! se vede, că ori au prea puțin de lucru ori sînt preocupați de avutul lor. Și una și alta. Se poate, că au prea mult de lucru, dar' nu se simt liniștiți în lucrarea lor, până când ved din toate părțile mișcări neobișnuite până acum. Sînt pe aici foi populare în limba maghiară și germană, ele publică de un timp încoace la tablouri din viețile gloatelor trecute, bună-oară din anul 1848, cum glotașii erau chemați sub arme, cum îi îmbrăcau, cum făceau exerciții și câte de toate despre pregătirile din țeri străine, anume, ca să-i pregătească și pe glotașii noștri moderni pentru cele viitoare. Nu se fac aceste de flori de cuc, ci pentru precauțiuni în eventum, adică tot semnele timpului.

Literatura maghiară s'a îmbogățit de nou cu o vobositate literară. E lucru vechiu și totuși curios despre ea. Într'una din ședințele trecute ale academiei maghiare de aici s'a cetit nu din partea aucterului, ci din a însărcinatu-lui sau disertațiunea: „Elemente maghiare în limba română.“ Cine e auctorul? Un student universitar. Se dice că e Sîrb de origine din Arad, dar' se susține cu stipendiu românesc, ca așa, să devină Român croit în înțelesul §§-lor din statutele „Kultur-egylet“-ului... Ce spune dl auctor în lucrarea sa? Nimic nou. Că a intenționat cu ea? Să măgulească puternicul șovinism maghiar. Lucrarea aucterului e un product bolnăvicios scos din găoacea șovinismului. Ceea-ce a lucrat dl auctor, n'a lucrat dela sine, ci a scris numai ceea-ce inspiratorii lui au voit să scrie, dar' inspiratorilor le-a venit lucrul mai lesne și mai neted să pună la cale pe altul nu din mijlocul națiunii lor, căci atunci n'ar fi produs în lumea mare efectul dorit de ei.

Dl Alexics, — căci despre el este vorba, — nu e omul să-și dăm atîta atențiune. E omul, care trece și se duce; e o aparițiune efemeră. El a putut și va pute presta servicii bune numai literaturii maghiare, dar' nu în înțelesul ei adevărat. A știut dar' dl Alexics ce să facă, și-a măsurat el puterile, a fost sigur de isbîndă, că pe terenul literaturii maghiare poate să lucreze mai lesne și negenat, căci a cunoscut partea cea slabă a publicului maghiar. Dl Alexics și-a ales partea cea bună și mai bună nu putea să obțină. Nu pe el însă îl compătinesc, ci pe publicul maghiar, care suferă în mijlocul lui astfel de aparițiuni, ce nu-i fac nici când fală.

Un nou program de lucrare.

Ni se pune în vedere, că avem să primim dreptatea în formă nouă, pe o cale mai ușoară și ieftină. Și nu e glumă. Părinții patriei s'au pus în mișcare; chiar de pe banca ministerială s'a pronunțat cuvîntul inaugural, că se va face dreptate în țeară. Întreb: Pentru a cătea oară?

„Ni se face dreptate!“ Frasă. Dreptatea nu se face, ea este născută din sine și dela sine în mediul naturii; ea nu se dă, ci trebuie să se deie în puterea cuvîntului și al trăinicieii oamenilor; ea nu simte trebuința de a fi îmbrăcată în haine de formă, nu are lipsă de stilpi, căci trăiește în viața ei vecinică și mersul ei nu poate să fie alt-cum, decât cel natural: pentru toți una și aceeași. „Să se croască numai legi, că dreptatea nu va peri“. Mofuri. Dreptatea nici când n'a perit de pe lume, s'a stîns numai sentimentul de dreptate în oameni. Legile au fost și vor fi pentru oameni un rău necesar, un mijloc al cumpenirii, ele se croesc și se vor eroi până-ce există păcate omenești, ear' păcate omenești vor fi, căci trăim pe pămînt și nu în cer.

Dacă e vorba de croirea, de codificarea legilor, să ne punem înainte de toate întrebarea: cum stăm cu știința juridică în adevărul ei înțeles?

E vorba de administrația justiției în Ungaria. Scim cu toți cum stăm cu dreptatea în statul ungar. Turcul te bate, Turcul te și judecă. După douăzeci de ani de ocărmuire ungurească, abia aci ni se spune, hotărît prin rostul noului ministru de justiție, că se va pune sfîrșit nesiguranței juridice ce există de deci de ani în statul ungar. Grea de tot trebuie să fie atmosfera terii, când ni se spune din cel mai competent loc, că așa nu mai merge. Și noi credem, pentru-că am simțit-o de mult. Dl ministru de justiție poate să aibă bune intențiuni, dar' nu le va pute traduce în fapt până-ce există sistemul actual.

Cum se vor face îndreptările în regimul justiției, este treaba celor ce conduc țeara; nouă ni e de ajuns să luăm promisiunile lor și de astădată simplu la cunoștință și să dicem dimpreună cu iubitul nostru poet Eminescu: „Nu spera și nu ai teamă, căci cei val ca valul trece“.

Altă cestiune!

Într'una din ședințele trecute ale dietei s'a pus sub desbatere petiția societății de artiști și cântăreți din loc, în care rează pe camera deputaților să mijlocească aducerea în patrie a rămașilor magistruului Liszt. Referentul a recomandat petiția spre primire, chiar dl ministru-president a primit-o, dar' în vorbirea sa nu s'a putut răbda să nu spună și adevărul ce l'a des-cris fericitul Liszt într'o broșură despre musica maghiară.

L-a durut pe dl ministru-president, că a fost silit să spună acest adevăr în auzul țerii, dar' îl durea și mai tare dacă nu-l spunea, chiar el plămăditorul șovinismului actual. „Și eu, — dice dl Tisza între altele, — recomand petiția spre primire, am însă să observ numai în inte-resul dreptății, că pe când omului maghiar nu-i

mai rămăsese altă mîngăiere, decât musica lui maghiară, pe atunci Francisc Liszt se pune și lătesce în lumea largă, că aceea nu e musică maghiară, ci țigănească. Și dacă primesc petiția îmi reînnoiesc rugarea cu aceea, ca să nu întindem prea tare coarda, căci se va rupe.“

Sărmanul de Liszt! când l'-se spune, — după-ce a murit. Sigur, dacă l'-se spunea în viață, nu se mai putea entusiasma pentru o a doua „Rapsodie maghiară“.

Cetatea Budei a luat față sîrbătorească. Monotonia a dispărut și locul ei l'-a ocupat vioiciunea. Maiestatea Sa a sosit însoțit de înalții Sei dignitari militari; au sosit și ministrii afacerilor comune, în cîrînd vor sosi Împărăteasa-Regina și Moștenitorul de tron; se aude că vor veni mai mulți din corpul diplomatic. Lucruri mari se petrec și se vor hotărî, mai ales începînd cu ziua de mâine. Sîntem în luna lui Martie și asta favorizează mult pe șeful Martie. Delegațiunile imperului austro-ungar se deschid în sesiune extraordinară... Ele cer pentru echiparea completă a armatei comune încă 52½ milioane. Precauțiunile sînt bune și e bine să se iee mai de timpuriu în vedere complicațiunile viitoare, dar' se nu ne spună tot mereu, că le cer pentru susținerea păcii, căci o astfel de pace o costă prea mult pe țeară.

Foile maghiare s'au pus pe griji serioase; transpiră din ele fiori răci, când își aduc aminte de situația financiară a Ungariei. Nici ele nu știu cui să-și bage vina: lor ori celor din Viena. E de ajuns, că aci Maghiarii se tînguiesc și în tînguirea lor sînt desperați. O foaie opozițională de aici spune, că armata comună dimpreună cu honvețimea o costă în anul ăsta pe Ungaria suma de 65½ milioane de floreni.

Rele timpuri, rele semne pentru biata țeară. Firon.

Cronică.

Maiestatea Sa apost. ces. reg. s'a îndurat prea grațios a dăru pentru adaptarea bisericeii gr-cat. din Frisus (comit. Solnoc-Dabăca) suma de 100 fl.

Pentru proprietarii de aparate idraulice și de drepturi pentru folosința apelor. În înțelesul publicațiunii vice-comitetului comitatului Sibiu dtdo 30 Noemvrie 1886 Nr. 8765 termenul pentru prezentarea documentelor de concesiune pentru aparatele idraulice și dreptul de folosință a apelor de pe teritoriul comitatului Sibiu expiră cu sfîrșitul lui Martie n. a. c.

Aparatele idraulice și dreptul pentru folosința apelor acelorora, care nu-și prezentează dovedile de îndreptățire până la termenul amintit, se vor considera în înțelesul §-lui 191 al legii pentru dreptul de apă ca neexistente.

De ale seminarului din Arad. Din o lungă corespondență, pe care nu o putem publica, aflăm că la seminarul din Arad s'au produs o mulțime de conflicte între profesori și seminaristi. În urma acestor conflicte cățiva dintre seminaristi au fost eliminați, ear' alții au primit pedepse disciplinare mai mult ori mai puțin aspre. Ne rezervăm a ne pronunța după-ce vom fi primit nouă informațiuni asupra acestor conflicte și vom săl mai lămurit, cine sînt adevărații instigatori ai tinerimii.

Scoala de fete din Șiria. Din o corespondență (întîrziată) aflăm, că consistorul diecesan din Arad a exclus pe d-na Maria Doboș dintre candidatele ce se prezentaseră la concursul pentru scoala de fete din Șiria, ceea-ce dovedește, că tot nu erau „pure neadevăruri“ informațiunile date de corespondentul nostru. — În urma hotărîrii consistorului comitetul parochial a propus sinodului amînarea până la toamnă a alegerii, ceea-ce s'a și primit.

Tot mai bine. În ședința comitetului administrativ al comitatului Bistrița-Năsăud dela 21 Februarie s'a întîmplat, după-cum împărtășese „Siebenbürgisch-Deutsches Tageblatt“, următorul incident: Inspectorul de dare Algotzky referă asupra intratelor de dare în luna lui Ianuarie și asupra unui recurs al asociațiunii de credit și anticipațiune din Bistrița și a făcut în legătură cu aceasta o propunere. Membrul comitetului, preotul Carol Müller rogă pe inspectorul de dare, să reproducă cuprinsul referadei sale și în limba germană, cum era obiceiul și până acuma, deoarece membrii aleși ai comitetului administrativ nu posed pe deplin limba maghiară. Cererea aceasta fu respinsă de cătră referent într'un mod brusc cu acea observare, că pe viitor el nu în limba maghiară va refera. Președintele baronul Bánffy, care a fost recercat să dispună reproducerea referadei și în limba germană, răspunde, că după lege el nu are dreptul să silească pe un funcționar să refereze, afară de limba statului, și într'altă limbă. Înzadar dișe avocatul Löw, că membrii, care nu înțeleg limba maghiară, ar fi numai statisti într'un comitet, unde se raportează numai ungurește, că funcționarii sînt pentru popor, ear' nu poporul pentru funcționari; înzadar accentuă avocatul Lica, că Românii se mulțimesc cu recapitulațiune în limba germană — dorinței membrilor aleși ai comitetului administrativ nu s'a satisfăcut. Aceasta e o nouă dovadă despre atitudinea bruscă a organelor guvernului față cu justele dorințe ale naționalităților.

Semnele timpului. La corpul de aprovizionare militară a sosit porunca, ca să se sisteze exercițiile teoretice cu voluntarii, ce alt-

cum țineau până în Maiu și să se înceapă imediat exercițiile practice. Această poruncă s'a și efectuit deja.

Intreposite în România. S'a împărțit în cameră proiectul de lege pentru înființarea de întreposite în București, Iași și Craiova. Aceste întreposite vor costa 3 milioane, care se vor lua din fondul de 11 milioane destinat la clădirea dockurilor. Intrepositele se vor construi prin direcțiunea căilor ferate.

Crucea Roșie română. Comitetul central al societății „Crucea Roșie“ română s'a întrunit, spre a hotărî mijloacele, prin care și-ar pute mări fondurile. S'au propus două mijloace: 1. O loterie cu 2 milioane bilete a 1 leu unul, care să se tragă, în timp de șese ani; 2. Emisiunea a 150.000 titlari de 20 lei, amortisabile în 45 ani prin trageri la sorți și cu prime. În prima întrunire, această din urmă propunere a dobîndit majoritatea.

Scoală profesională de adulți în București. S'a întrunit la primăria Bucureștilor comisiunea tehnică însărcinată a discuta și pune bazele realizării ideii de a se înființa o școală profesională de adulți, unde se vor face lucrătorilor adulți lecțiuni practice de meseriile ce sînt în legătură cu construcțiunea. Scopul acestei întreprinderi este de a ajuta și forma pe lucrătorul român ca să nu fie inferior celui străin.

Bulgarii din România și Dobrogea sînt în mare agitație, dice „Telegraphul.“ Diare bulgare apar ca ciupercile. După „9 August“ a apărut ieri la Braila un nou organ de publicitate în limba bulgară; diarul se numește „Da se rasberem.“ Programul diarului cere intervenirea Rusiei spre a pune capăt unei crize, ce redactorii foaiei în cestiune, pretind că există dincolo de Dunăre în tînerul principat.

Din public.)*

Mulțumită publică.

Incurgînd ca suprasolviri pentru balul dat în 12 Februarie a. c. dela ultima dare de seamă încoace dela doamnele Otilia Comșa și Constanța Popp, apoi dela domni Alexandru și Eugen Mocsonyi, câte 3 fl. și dela dl V. Babeș 2 fl., prin cari venitul curat al balului s'a sporit la suma de 353 fl. 24 cr. — comitetul se simte plăcut îndatorat a da expresiune mulțumitei sale pentru aceste donuri.

Totodată mulțumesc comitetul și domnului F. Michaelis, librar în Sibiu, care în considerarea scopului balului a făcut la prețul ordinilor de dans o relăsare de 2 fl.

Sibiu, 3 Martie 1887.

V. Bologna,
secretar.

Ioana Badăla,
vice-presidentă.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primesc răspunderea.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI“.

Budapesta, 4 Martie n. Delegațiunea austriacă. Proiectul privitor la creditul militar s'a primit fără desbateri drept basă a desbaterii speciale, după aceea desbaterea specială s'a și început.

Casa deputaților a votat creditul supletor pentru expoziție. Măne se va pertracta darea de transport.

Sofia, 4 Martie n. Trupele regenței au intrat în Silistra, rebelii au fugit. Comandantul rebelilor, căpitanul Krestoff s'a găsit mort. În Rusciuc deasemenea s'a restabilit ordinea. Conducătorii rebelilor au fost arestați. O bandă de emigranți, fosti ofițeri bulgari, a făcut încercarea de a trece Dunărea la Rusciuc, a fost însă alungată.

Roma, 4 Martie n. Regele a însărcinat din nou pe Depretis cu compunerea cabinetului. Depretis a făcut primirea mandatului atrîntoare de spriginirea necondiționată a amicilor sei politici.

Sofia, 4 Martie n. (Scirea „Agencei Reuter“.) Între cei arestați se află Caraveloff și Usapoff, cari erau în relațiuni cu conjurații dela Silistra și Rusciuc.

Redactor responsabil: Aurel Popa.

Extrase bisericesci-scolare.
Posturi vacante.

— Postul de capelan gr.-or. pe lângă bătăranul paroh din comuna Gârbova, protopopiatul Miereurei (Archidieceasă). — Dotațiunea împreună cu acest post este jumătate din venitele parohiei de clasa a III-a, care jumătate calculată în bani face 203 fl. 23 cr. v. a. — Doritorii de a ocupa acest post sînt poftiți a-și înainta suplicile lor de concurs, instruite în înțelesul legilor în vigoare, oficiului protopresbiterial al tractului Mercurei, până în 19 Martie st. n. a. c.

— Postul de paroh gr.-or. în Geaca, protopopiatul Clujului (Archidieceasă). Doritorii de a ocupa acest post sînt se adreseze până în 19 Martie st. n. a. c. la oficiul protopopesc gr.-or. al Clujului.

— Postul de capelan gr.-or. în parohia de clasa III-a Borgo-Rus cu filiile Iaad și Dorolea, protopresbiteratul Bistriței (Archidieceasă). — Ca venit va avea capelanul jumătate din toate venitele parohiale, cari computeate în bani fac la an suma de 200 fl. v. a. — Doritorii de a ocupa acest post au de a se adresa până în 19 Martie st. n. a. c. la oficiul protopresbiterial gr.-or. din Bistrița.

Economie.

Piața din Sibiu, 4 Mart. Grâu hectolitru 74—80 chilo fl. 5.80 până fl. 6.60, grâu mestecat 68 până 72 chilo fl. 4.70, până fl. 5.40 secara 68 până 72 chilo fl. 3.60 până fl. 4.—, orz 60 până 64 chilo fl. — până fl. —, ovės 40 până 45 chilo fl. 2.10 până fl. 2.50, cucuruzul 70 până 74 chilo fl. 4.40 până fl. 4.80, mēlaiul 78 până 82 chilo fl. 4.— până fl. 5.—, crumpene 68 până 70 chilo fl. 2.10 până fl. 2.50, semēntă de cānepă 49 până 50 chilo fl. 4.— până fl. 4.50, mazerea 76 până 80 chilo fl. 5.— până fl. 6.—, linte 78 până 82 chilo fl. 9.— până fl. 10.— fasolea 76 până 80 chilo fl. 4.— până fl. 4.50, pāsāt de grāu 100 chilo fl. 17.— până fl. 18.—, fāinā Nr. 3 100 chilo fl. 14.—, Nr. 4 fl. 13.—, Nr. 5 fl. 11.—, slānina 100 chilo fl. 48.— până fl. 50.—, unsōarea de porc fl. 48.— până fl. 52.—, sēu brut fl. 20.— până fl. 22.—, luminei sēu d fl. 36.— până fl. 38.—, lumini turnate de sēu fl. 46.— până fl. 48.—, sāpunul fl. 22.— până fl. 25.—, fēn 100 chilo fl. 1.80 până fl. 2.—, cānepa fl. 32.— până fl. 35.—, lemne de ars uscate m. cub. fl. 2.— până fl. 3.—, spirțul p. 100 L. % 29 până 31 cr., carnea de vită chilo 32 cr. carnea de vițel 26 până 45 cr., carnea de porc 44 până 50 cr., carnea de berbec 20 până 22 cr., ouē 10 cu 20 până 24 cr.

Tērgul de rimātori în Steinbruch. În 1 Martie n. s'a notat: unguresci bētrāni grei 47.— cr. până 48.— cr. unguresci grei, tineri 49.— cr. până 50.— cr., de mijloc 48.½ cr. până 49.— cr., ușori 47.— cr. până 48.— cr., mārā țērāneascā, grea 46.— cr. până 47.— cr., de mijloc 47.— cr. până 48.— cr., ușorā 46.— cr. până 47.— cr., romānesci de Bakony, grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr. transito ușori — cr. până — cr., transito sērbesci grei 46.— cr. până 47.— cr., transito de mijloc 45.— cr. până 46.— cr., transito ușori 45.— cr. până 46.— cr., in-grāșāți cu ghindā — cr. până — cr. per 4% umpēniți la garā.

Cursul la bursa de māruri din Budapesta
dela 1 Martie st. n.

Grāu (din Banat): 72—73 Kilo fl. — până — 60—80 Kilo fl. — până —, (lūngā Tisza) 72—74 Kilo fl. — până —, 77—81 Kilo fl. 8.90 până 9.25, (de Pesta) 72—74 Kilo fl. — până —, 77—81 Kilo fl. 8.85 până 9.20, (de Alba-Regalā) 72—74 Kilo fl. — până —, 77—81 Kilo fl. 8.90 până 9.25, (de Bacskā) 72—74 Kilo fl. — până —, 77—81 Kilo fl. 8.95 până 9.30, (din Ungaria de nord) 77—81 Kilo fl. 9.05 până 9.40, 74—79 Kilo fl. 8.80 până 9.15. Sēcara (ungurescā) 70—72 Kilo fl. 6.70 până 6.85. (Orz nutreț) 60—62 Kilo fl. 6.50 până 6.80; (de berārie) 62—84 Kilo fl. 7.— până 7.70. Ovēs (unguresc) 37—40 Kilo fl. 6.55 până 6.85. Cucuruz (de Banat): dela fl. 6.— până 6.10; de alt soi fl. 6.— până 6.05. Rapița fl. 10¼, până 10½; de Banat fl. 9½ până 9¼. Mālaiu (unguresc): fl. 4.75 până 5.25.

Timpul de furnisare.

Grāu (primāvarā) 75 Kilo fl. 8.99 până 9.01 (per Septembrie—Octombrie) Kilo fl. 8.71 până 8.75. Sēcara (primāvarā) 69½ Kilo fl. 6.26 până 6.28. Cucuruzul (Maiu—Iunie) fl. 6.24 până 6.26. Rapița (August—Septemvrie) fl. 11½ până 11½. Spirt (brut) 100 L. fl. 25.25 până 25.50.

Cursul pieței din Sibiu
din 4 Martie st. n. 1887.

Hārtie-monetā romānā . . . Cump. 8.35 vënd. 8.40 Lire turcesci . . . " 11.30 " 11.40 Imperiali . . . " 10.30 " 10.40 Ruble rusesci . . . " 1.14 " 1.15

Bursa de București.

Cota oficială dela 2 Martie st. n. 1886. Renta amort. (5%) . . . Cump. 91.— vënd. 92.— " Rur. conv. (6%) . . . " 83.40 " — Acț. de asig. Dacia-Rom. . . " — " — Banca națională a Romāniei . . . " — " — Împr. oraș. București . . . " 32.— " 36.— Acț. de asig. Națională . . . " — " — Credit mob. rom. . . " — " — Scrișuri fonciare urbane (5%) . . . " — " — Schimb 3 luni . . . " — " — Societ. const. . . " 128.60 " — Aur . . . " 19.50 " 19.80

Bursa de Budapesta
din 3 Martie st. n. 1887.

Rentā de aur ung. 6% . . . 96 35 " " 4% . . . 86 35 " hārtie . . . 5% . . . 147.50 Împrumutul căilor ferate ung. . . 96 75 Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune) . . . 124.— Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune) . . . 113 — Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune) . . . 103.75 Bonuri rurale ung. . . 103.75 " " cu cl. de sortare . . . 103.75 " " bānățene-timșene . . . 103.75 " " cu cl. de sortare . . . 103.75 " " transilvane . . . 103.75 " " croato-slavone . . . 99.— Despăgubire pentru dițina ung. de vin . . . 118.50 Împrumut cu premiu ung. . . 120.50 Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin . . . 78.25 Renta de hārtie austriacă . . . 79.75 " argint austriacă . . . 109 — " aur austriacă . . . 132 50 Losurile austr. din 1860 . . . 850 — Acțiunile băncei austro-ungare . . . 284.75 " " de credit ung. . . 275 40 " " austr. . . 102 — Argintul . . . 6.— Scrișuri fonciare ale institut. de cred. și ec. „Albina“ . . . 6.— Galbeni împărătesci . . . 10 11 Napoleon-d'ori . . . 62 70 Mērci 100 imp. germane . . . 128.35 Londra 10 Livres sterlingi . . .

Bursa de Viena
din 3 Martie st. n. 1887.

Renta de aur ung. 6% . . . 96 40 " " 4% . . . 86 75 " hārtie . . . 5% . . . 147 75 Împrumutul căilor ferate ung. . . 96 25 Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune) . . . 123 50 Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune) . . . 112.50 Bonuri rurale ung. . . 104 20 " " cu cl. de sortare . . . 104 — " " bānățene-timșene . . . 104 — Bonuri rurale ung. cu cl. de sortare . . . 104 50 " " transilvane . . . 99 50 " " croato-slavone . . . 117 75 Despăgubire pentru dițina ung. de vin . . . 121 20 Împrumut cu premiu ung. . . 78 35 Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin . . . 79 95 Renta de hārtie austriacă . . . 108 85 Renta de aur austriacă . . . 132 50 Losuri austr. din 1860 . . . 851 — Acțiunile băncei austro-ungare . . . 284.50 " " de credit ung. . . 275 30 " " austr. . . 6 02 Argintul . . . 10 14 Galbeni împărătesci . . . 62 70 Napoleon-d'ori . . . 128 15 Mērci 100 imp. germane . . . Londra 10 Livres sterlingi . . .

Alifie pentru rane.

Alifie antiseptică pentru rane de Dr. G. Heiner în Esslingen i. N., aplicată cu mult succes de către autorități la rane de strivitură, tăietură și arsură, la ezeeme, pecingine, decubitus (zăcere în pat timp mai îndelungat) și la toate umflăturile — și cele syphilitice. — Indispensabilă pentru aceia, care pățimesc de asudatul picioarelor, de rane la picioare și de mâni crepate. În doze de câte 35 cr., 70 cr. și și mai mari se află în farmacii. [411] 2—12

Deposit general pentru Ardeal:
Farmacia lui Carol Müller în Sibiu.

În ciuda

vremurilor vecinic rele [361] 16 dau 10 scumpeturi mai pe nimic, numai pe 2 florini; cine nu-i are, să facă datorii, să-și cumpere minunea de mārā, căci în adevēr se plătesce.

Toate 10 obiecte prețioase,

o bucată avēnd singur o valoare mai mare, decât costă toate la olaltă, între ele un orologiu mergēnd punctuos,

costă la olaltă numai 2 fl.

- 1 orologiu de bronză mergēnd punctuos, exact, regulat, cu garanție.
- 1 port-țigār de spumă sculptat și cu chihlibar.
- 1 portofoliu de țigări cu împletitură pătrată artificioasă.
- 1 port-chibrite vecinic de buzunar de gum tare, de soiul cel mai fin.
- 1 cravată fină de mātase sau atlas veritabil.
- 1 drăgălăș ac de cravată potrivit, cu pietre.
- 1 creion fin de nickel cu peană, plumb și gum de ras.
- 1 drăgălăș briciag cu scobitoare și linguriță de ureche.
- 1 inel, cu diferite pietre.
- 1 suvenir de Viena ca obiect de haz.

Comande se execută prelūngă rambursă de Wiener Specialitäten-Lager „Fekete“, Wien, Hundstürmerstrasse Nr. 18/3.

Farmacia

la „mērul de aur al imperului“.

I. PSEPHOFER

Viena

Singerstrasse 15.

Pilule curățitoare de sânger

mai nainte numite **Pilule universale**, merită numirea din urmă, fiindcă au adevărit efectul lor făcător de minuni, căci nu există o boală, în care se nu se fi confirmat efectul acestor pilule. În casurile cele mai desperate, în cari celelalte medicamente s'au întrebuințat fără nici un efect, după folosirea acestor pilule s'a dobândit în nenumărate casuri și în timp scurt, însănătoșare deplină. **1 șatulă cu 15 pilule în preț de 21 cr.; un pachet de 6 șatule 1 fl. 5 cr.; comande cu rambursă nefrancată 1 fl. 10 cr.**

Dacă se trimit banii anticipativ, atunci se trimite și comanda franco și costă 1 pachet de pilule 1 fl. 25 cr.; 2 pachete 2 fl. 30 cr.; 3 pachete 3 fl. 40 cr.; 4 pachete 4 fl. 40 cr.; 5 pachete 5 fl. 20 cr.; 10 pachete 9 fl. 20 cr. Mai puțin de un pachet nu se trimite.

Au sosit o mulțime de scrisori, prin care consuntenții mulțumesc pentru redobândirea sănătății lor în cele mai deosebite și mai grele boale. Fiecare după-va folosi acest medicament, se va simți silit a-l recomanda mai departe.

Reproducem câteva dintre mulțimea de scrisori de recunoștință.

Leongang, 15 Maiu 1883.

Preaonorate Domnule! Pilulele D-Voastre produc adevărată minune; ele nu sînt ca alte multe mijloace lăudate, ci ele ajută întru adevēr aproape pentru toate.

Din pilulele procurate la Pasci cele mai multe le-am împărțit amicilor și cunoscuților și au folosit tuturor, chiar și persoane de o etate înaltă și cu diferite boale și dureri auzind că prin ele — dacă nu sănătatea completă, dar totuși o îmbunătățire însemnată. Te rog dar' să-mi trimiți carăși cinci pachete. Dela mine și din partea tuturor căți am avut norocul a ne redobândi prin pilulele D-Voastre sănătatea, — cea mai intimă mulțumită

Martin Deutinger.

Bega-St.-György, 16 Februarie 1882.

Onorate Domnule! Nu Vē pot îndestul exprima mulțumită pentru pilulele D-Voastre, deoarece ce prelūngă ajutorul lui Dzeu, muierea mea, care a suferit ani îndelungați de *miserere*, s'a vindecat prin pilulele curățitoare de sânger ale D-Voastre de această boală, și deși deocamdată mai trebuie să folosească, totuși sănătatea ei e atât de recreată, încât poate să-și caute carăși cu vioiciune tinerească de toate ocupațiunile sale. De această mulțumită a mea Vē rog să faceți u pentru binele tuturor suferitorilor și Vē rog totodată pentru trimiterea din nou a alor două șatule de pilule și două bucăți de săpun chinezesc. Cu deosebită stimă, devotat

Aloisiu Novak.
Grădinar suprem.

Stimate Domnule! Presupunēnd că toate medicamentele D-Tale vor fi tot așa de bune ca renumitul D-Tale balsam în contra **degerării**, care în familia mea a făcut un sfîrșit repede mai multor casuri de umflături de degerare, pre lūngă toată neîncrederea mea în așa numitele mijloace de vindecare generale, m'am hotărît totuși a începe cu pilulele depurative ale D-Tale, pentru a bombarda cu aceste mici globuri durerile mele îndelungate de hemorroide. Fără întârziere trebuie să-ți mărturisesc, că suferințele mele vechi după o întrebuințare de 4 săptămāni, au încetat cu totul și că recomand în modul cel mai călduros în cercul amicilor mei aceste pilule. N'am nimic în contră și dacă vei face întrebuințare de aceste șire, — dar fără de publicarea completă a numelui.

Viena, 20 Februarie 1881. Cu toată stima C. v. T.

Balsam de înghețatură

de I. Pserhofer, de mulți ani recunoscut ca cel mai sigur remediu în contra cuculelor de îngheț de tot felul, cum și pentru vindecarea de rane vechi etc. 1 borcānel 40 cr.

Balsam de gușe,

medicament probat contra gūtului, 1 flacon 40 cr.

Esența de viață

(picături de Praga) în contra stomacului stricat și durerilor provenite din aceasta de tot soiul, un leac excelent de casă. 1 flacon 20 cr.

Extract de plantagină,

un medicament prea bine cunoscut, excelent leac de casă contra catarului, răgușelei și tusei etc. 1 flacon 50 cr.

Alifie americană de reumatism,

remediu cu efect grabnic și sigur, cel mai bun leac la toate relele reumatice, ca: dureri de osul spinării, junghiuri, ischias, migrenă, dureri de dinți, de cap, de urechi etc. etc. 1 fl. 20 cr.

Licor de flori de Alpi,

de W. O. Bernhard. 1 flacon 2 fl. 60 cr., ½ flacon 1 fl. 40 cr.

Esență pentru ochi

de Romershausen. 1 flacon 2 fl. 50 cr., ½ flacon 1 fl. 50 cr.

Pomadă de Tannochinină

de I. Pserhofer, de un șir de ani recunoscută ca cea mai bună dintre toate remediile pentru creșterea părului. Un borcan mare elegant 2 fl.

Pflastru-universal

probat de prof. Steudel, la rane de împuns și lovituri la toată specia de umflături rele, la umflături ce erup în mod periodic, la ranele și aprinderile de țite și la multe alte boale de acest soi. Un borcan 50 cr.

Sare universală de curățenie

de A. W. Bullrich. Un remediu excelent de casă în contra tuturor urmărilor ale indigestiunii, ca: durere de cap, amețală, cărcei la stomac, acreală la gūt, suferințe haemoroidale, înuciure etc. 1 pachet 1 fl.

Rachiu de drojdii.

1 flacon 60 cr.

Prav în contra sudoarei picioarelor.

1 șatulă 50 cr.

Medicamente homöopatice de tot soiul se află totdeauna în cantitate suficientă.

Afară de preparatele aici numite se mai află în deposit toate specialitățile farmaceutice indigene și străine anunțate prin diarele austriace, car' articoli, cari din întâmplare nu s'ar afla în deposit, se vor comanda de altundeva prompt și ieftin.

Comande prin postă

se vor efectui grabnic dacă se va trimite prețul mai nainte, sau și prin rambursă postală. Comande făcute prin trimiterea mai nainte a banilor vin mai ieftin în ceea-ce privește porto, decât dacă pachetul comandat sosesece cu rambursă postală.

[290] 5—12